

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 24 mei 2012

MEDITATIE

Het tweede teken op de Pinksterdag

Geliefde lezers, de Heere heeft de uitstorting van de Heilige Geest doen vergezeld gaan van drie tekenen: wind, vuur en het spreken in andere talen.

Naar die tekenen hoeven we niet terug te verlangen, zoals allerlei Pinksterbewegingen doen. Die gaf de Heere alleen toen en in het begin van het ontstaan van de christelijke kerk. De betekenis ervan bevat echter ook voor vandaag nog onderwijs. Op het teken van het vuur willen we nu nader letten. Make de Heere ons verlegen om de betekenis ervan te mogen verstaan.

Vuur heeft een verwarmende werking. En dat is wat de Heilige Geest gaat doen in hart van een verloren adamskind dat uit vrije genade wedergeboren wordt. Dat harde hart is als een brok steen. De Heilige Geest gaat deze bearbeiten, zodat het een buigzaam hart wordt.

Daar is ook het algemene werk van de Heilige Geest. Dat kunt u vergelijken met een hamer die een grote steen in stukken slaat. De stukken steen vlie-

Als van vuur.

Handelingen 2:3c

gen overal heen, maar elk stukje blijft van steen. De algemene overtuigingen kunnen diepe indrukken geven van dood en eeuwigheid, van Gods goedheid en lankmoedigheid. Maar ons hart blijft hard en dood. Daar is geen buigen en verbreking des harten. Dat zien we bij Kaïn, Saul en Judas. Dan blijft gelden: Hij ziet van ver met gramschap aan, de ijdele waan, der trotse zielen.

Als de Heere echter zaligmakend werkt in het hart, is daar dat verwarmende, weekmakende werk van de Heilige Geest. Dan komt er dat bukken en buigen voor de Heere. Dan word ik een arme zondaar aan Gods voeten. Dan komt er ook dat bukken en buigen voor de naaste. Kom, kent u daar iets van?

Vuur wijst ook op die druppel verwarmende liefde die de Heere uitstort in het hart van een ziel die Hij bewerken

gaat. De Heere gaat niet alleen overtuigen van zonde. Hij stelt niet alleen de zondaar voor de spiegel van Zijn wet. Maar in het uur van de wedergeboorte stort Hij ook Zijn verwarmende liefde in het hart. Die liefde doet het hart smelten en verwekt een hartelijke droefheid over de zonde. Het verwekt ook een onuitsprekelijk gemis naar de Heere. Juist door de uitgestorte liefde leert een ziel zien wat hij kwijt is om eigen schuld. Het zijn zijn ongerechtigheden die scheiding maken tussen de Heere en zijn ziel. Die nood doet hem de Heere achteraan schreeuwen bij dagen en bij nachten. Smekend om bekering, om een nieuw hart, om genade en ontferming.

Dezelfde verwarmende Geest verwekt door de ingestorte liefde ook een hartelijke wederliefde tot de Heere, Die voor zulk een ziel zo dienenswaardig en lievenswaardig wordt. Die hartelijke wederliefde blijkt uit de eerbied waarmee men spreken gaat over de Heere, hoe men omgaat met Zijn Woord en uit het tere gebedsleven dat geboren wordt. Ze blijkt uit de liefde tot de dienst des Heeren. Geen kerkdienst slaan ze meer over. Niet op zondag, maar ook niet door de week. Daar komt ook liefde tot Gods volk, Zijn Woord, Zijn wet en instellingen. Uit heel hun handel en wandel gaat blijken dat hun leven in hartelijke liefde wordt: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Kent u dat leven ook?

Vuur wijst ook op het verlichtende werk van Gods Geest. Als de Heere zaligmakend werkt in het hart, wordt het verduisterde hart verlicht. Er komt ware kennis van God, die is de Heilige en Rechtvaardige, tegelijk ook de Lankmoedige en Goedertierene. Gods Woord en vooral Zijn wet wordt als een spiegel. En bij het licht van Gods Geest leert de ziel daarin blikken en wordt hij overtuigd van en ontdekt aan de vuilheid van zijn hart en de walgelijkheid van zijn bestaan. Dat licht van Gods Geest blijft de ziel van Gods Kerk hun hele leven verlichten, waardoor ze meer en meer ontdekt worden aan de bedorven wortel van hun bestaan zodat geleerd wordt:

Inhoud

90e jaargang

Nr. 34

- 1 Het tweede teken op de Pinksterdag
- 2 Hebt gij de Heilige Geest ontvangen?
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 61 (21)
- 4 Het feit van Pinksteren
- 5 Het lasteren van de Heilige Geest
- 5 Even maar...
- 7 De troost van Pinksteren
- 8 Enkele indrukken van een visitatiereis naar Guinee (1)
- 9 Bericht van de commissie Catechese (5)
- 10 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid.

Gods Geest laat ook licht vallen op Gods recht dat betaling eist en verlicht de ziel zó, dat zij leert aan dat recht nooit meer te kunnen voldoen. Gods Geest brengt op de plaats van Zondag 5: Wij verdienen naar Gods rechtvaardig oordeel tijdelijke en eeuwige straf. Ja, in de nadere oefeningen wordt geleerd: Zijt Gij met mijn doem gediend? Zoek Uw eer, ik heb het verdiend.

Zo komt er plaats voor het liefste werk van de Heilige Geest, namelijk licht laten vallen op de Zaligmaker. Op de volheid van Zijn Namen, ambten, naturen, staten en weldaden. Telkens opnieuw valt er in een stervensweg licht op die Parel van grote waarde, Die werkelijk schittert aan alle kanten. Zo gepast, dierbaar, maar ook steeds meer onmisbaar en noodzakelijk. Om Christus te mogen leren kennen en vervolgen te kennen. Wat een wonder als we daar iets van mochten leren kennen!

Vuur heeft tenslotte ook een verbrandende werking. Denk aan het onkruid dat met vuur verbrand wordt. Denk aan het goud dat in het vuur gelouterd wordt, net zolang tot al het vuil is weggebrand. Zo ook is het werk van Gods Geest in het leven van Gods Kerk. Hij is de Geest der heiligmaking, Die gaat wegbranden alles wat minder is dan Christus en wat minder is dan een leven met en door Christus in de vreze des Heeren.

Wat een pijnlijke en zielsontledi-

gende lessen, als die Geest alles wegbrandt aan eigengerechtigheid en ik naakt voor God kom te staan! Maar hoe zielszaligend, als Christus en Zijn gerechtigheid zo de rustgrond voor de ziel mag worden!

Smartelijk dat brandende, louterende werk van de Heilige Geest als Hij juist in wegen van druk, strijd en beproeving gaat wegbranden dat bedorven, hoogmoedige en eerroevende bestaan. Om zo uit te werken dat afsterven van de oude mens en dat opstaan van de nieuwe mens en er iets van geleerd mag worden: Uw leven is met Christus verborgen in God.

Dan gaat de Heilige Geest dat liefdesvuur ontsteken in het hart dat leert begeren: Och, of nu al wat in mij is Hem prees'. En dat maakt klein en afhankelijk. Dat doet beleven: Niets uit ons, alles uit Hem, zó reist de Kerk naar Jeruzalem.

Een verklaarder zegt: De Heilige Geest als vuur wekt Godvruchtige aandoeeningen op in de ziel. Kanttekening 10 zegt daarvan: Vurige liefde tot God en de naaste en ijver tot Gods eer en der mensen zaligheid. Welke aandoeeningen zijn er in uw leven te vinden?

Lezers, kennen we de werkingen van Gods Geest als een vuur in ons hart? Daar komt het op aan. Anders wacht ons het eeuwige vuur van Gods toorn. Ons aller bede zij dan ook: verlicht ons hart dat duister is. Ja, Heere bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn.

Scherpenzeel, ds A. Verschuure

We lezen het in Handelingen 8. Eén van de diakenen, Filippus, trekt wél mee met de vluchtende gemeenteleden en komt in 'de stad van Samaria'. Zó staat het er. Niet in Samaria, maar in de stád van Samaria. Eeuwen geleden was de stad Samaria de hoofdstad van het tienstammenrijk. Maar nu Filippus er arriveert, heet de stad anders, namelijk *Sebaste*.

De stad werd bewoond door de Samaritanen en iedereen weet wel dat de verhouding tussen Joden en Samaritanen niet zo goed was in die dagen. De Samaritanen vormden een gemengd ras en ook hun godsdienst was een mengelmoes van Joodse en heidense elementen.

Dat weerhoudt diaken Filippus niet erheen te gaan. Waarom doet hij dat? Heeft de Heere hem ertoe geroepen of is hij op eigen initiatief gegaan? We lezen er niets over, maar één ding wordt wel duidelijk: de Heere is daar met hem in die stad. Er staat zo eenvoudig dat hij aan de inwoners Christus predikt. Filippus heeft natuurlijk nog wel méér gepredikt. Even tevoren lezen we dat de verstrooide christenen *het Woord* verkondigen op hun zwerftochten door het land. Dat heeft Filippus óók gedaan, maar hier wordt de kern en centrale inhoud van zijn boodschap genoemd: *Christus*.

Zo wordt de diaken een evangelist. We moeten ónze evangelisten niet verwarren met die in het Nieuwe Testament. De bijbelse evangelisten droegen een buitengewoon ambt. Zij mochten bijvoorbeeld ook de sacramenten bedienen. Filippus doet dat ook. Hij doopt degenen die op zijn prediking tot geloof komen, beiden mannen en vrouwen (Hand. 8:12). Ook gaat zijn prediking gepaard met tekenen en wonderen van duiveluitdrijving en genezingen. Geen wonder dat de Schrift zegt dat er grote blijdschap in de stad Sebaste kwam!

Heel opzienbarend is wel dat een man die tot dusver heel de stad in zijn macht had, ook tot geloof komt. Simon, die we ook wel "Simon de tovenaer" noemen. Hij verrukte de mensen in Sebaste met zijn toverkunsten en zei van zichzelf dat hij wat groots was. Zulke mensen mogen we wel wantrouwen, hoewel de wortel van de grootheidswaan op de bodem van ons aller hart groeit.

Wanneer Simon ziet hoe velen van zijn voormalige aanhangers tot geloof komen en zelfs door Filippus worden gedoopt, gelooft hij ook! We hebben hier een treffend voorbeeld van het tijdgeloof. Later komt Simon openbaar als

Hebt gij de Heilige Geest ontvangen?

Pinksteren in Sebaste

Het is alsof er een geweldige explosie heeft plaatsgevonden in Jeruzalem. De moord op de vurige prediker en diaken Stefanus was de aanleiding. Kort na zijn sterven barst de vervolging in Jeruzalem tegen de slachtoffers van Christus los.

Met name de jonge Saulus van Tarsen gaat als een wildeman tekeer. De christenen vluchten alle kanten op: over de heuvels van Judea en verder nog, naar de landstreek van Samaria. Merkwaardig is dat de apostelen alle-

maal in Jeruzalem blijven.

Waarom doen ze dat? Had de Meester niet duidelijk gezegd op de ochtend van Zijn hemelvaart: 'Gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde'? Waarom blijven ze dan in de oude stad? Hebben ze helemaal niet meer aan Jezus' woorden gedacht? Meenden zij dat ze moesten zorgen voor de kleine groep die nog in Jeruzalem was achtergebleven? We weten het niet. Maar dan gebeurt er iets opmerkelijks.

een 'gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid'.

Het gerucht van de wonderen in Sebaste bereikt ook Jeruzalem. De daar achtergebleven apostelen spreken erover en besluiten Petrus en Johannes af te zenden naar Samaria om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is. Ze gaan niet als twee wantrouwende politieagenten, maar, zo zeggen onze vertalers: 'om deze tedere gemeente in het geloof te versterken en alle behoorlijke orde onder hen te stellen'.

Wat zullen die twee apostelen met verwondering de geweldige ommekeer hebben aanschouwd die in Sebaste heeft plaats gevonden! Zij luisteren, zien, beproeven... Met geen woord vallen zij Filippus lastig vanwege het feit dat hij zonder hun opdracht naar Samaria is gegaan.

Toch missen de apostelen iets. En dat geconstateerde gemis brengt hen op de knieën voor de jonge gemeente van Sebaste. Wat is dat gemis dan wel? De Heilige Geest is nog niet op hen gevallen! Natuurlijk hebben de gelovigen in Sebaste de Heilige Geest wél ontvangen. Anders hadden ze nooit in Christus kunnen geloven, merken onze kanttekenaars heel terecht op. Maar, zeggen diezelfde theologen, ze hadden de Heilige Geest nog niet 'op zichtbare en wonderbare wijze ontvangen, gelijk in de eerste kerk dikmaals geschiedde...'. Ze verwijzen dan onder andere naar de geschiedenis van Cornelius.

Zo wordt het Pinksteren in Sebaste. Nee, niet alsof het eenmalige heilsfeit zich herhaalt. Dat kan niet en dat gebeurt niet. Alle heilsfeiten zijn uniek. Maar de beekjes van de op de Pinksterdag stromende rivier verblijden thans ook de stad Sebaste en het wordt een woning des Allerhoogsten. Vandaag behoeven wij niet naar een overgieting met de Geest van Christus met Zijn bijzondere gaven (*charismata*), zichtbare en hoorbare tekenen, uit te zien. De latere brieven van de apostelen leren ons dat dit beperkt bleef tot de begintijd van de kerk. Nu is de kanon van de Schrift voltooid. Van dat Woord, vergezeld en toegepast door de Heilige Geest, moeten wij het hebben. Wel mogen en moeten we vragen de vruchten en de werkingen van de Geest in onze harten te mogen ervaren. De levendmakende, wederbarende, verlichtende en verzegelende werking van de Geest van Christus, *die* hebben wij samen nodig.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

EEN PSALM, EEN LIED

21

Psalm 61



'Gij zult dagen tot des konings dagen toedoen; zijn jaren zullen zijn als van geslacht tot geslacht.'

Psalm 61:7

Het is niet duidelijk onder welke omstandigheden deze Psalm is gemaakt. Sommigen zeggen dat dit lied ontstaan is tijdens Davids vlucht voor zijn zoon Absalom. Hij is ver verder verwijderd van zijn woonplaats en het heiligdom des Heeren. Hij roept 'van het einde des lands' tot God.

Deze Psalm heeft twee kanten. Enerzijds is er geroep tot de Heere uit de diepte. 'O God, hoor mijn geschrei, merkt op mijn gebed' (vers 2). Hij vraagt om geleid te worden op de rotsteen. Hij kan er zelf niet op komen. Het is zijn bede of de Heere hem erop wil leiden. Anderzijds mag hij weten dat hij een Toevlucht heeft. Met de Heere zal hij niet beschaamd uitkomen. Hij is een Antwoorder op het gebed. Dat geeft uitzicht en hoop.

David krijgt zicht op de erfenis die God heeft bereid (vers 6). Maar de gedachten gaan verder. De Heere zal voor hem zorgen. Er zullen dagen aan des konings dagen worden toegevoegd (vers 7). De dichter mag hier ver zien. Daar is de verwachting dat God voor hem zal zorgen. Dit is een groot wonder. Daar moeten we niet overheen lezen. Wat is het groot te mogen weten dat ons leven in de hand des Heeren is. We lezen in zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus dat alle dingen niet bij geval maar door Zijn Vaderlijke hand ons toekomen. Zo wordt het volk van de Heere geleid.

Die troost en rust vinden wij ook in deze psalm. Mag u deze troost ook kennen door genade? Maar de dichter ziet nog verder dan deze grote weldaad voor het tijdelijke leven. Zijn gedachten worden geleid naar Christus. Zijn dagen zullen verlengd worden. Hij kon in de dood niet blijven. Nadat Hij opgestaan is uit de dood, leeft Hij tot in der eeuwigheid. Zijn zorg en hulp gelden voor eeuwig. In Hem is genade voor hulpeloze zondaren. Hij zal ook zorgen voor Zijn Kerk op deze aarde. Calvijn schrijft hierover: 'Want, hoewel men dagelijks allerlei stormen ziet opsteken, en de vijanden allerlei aanvallen richten tegen de Kerk Gods, waardoor zij met verderf en ondergang wordt bedreigd, zo verklaart de Profeet hier evenwel, dat zij van eeuw tot eeuw in stand zal blijven, en David voorzegt hier de eeuwige duur der regering tot aan de komst van Christus'.

Poortugaal, ds. C.Neele

Het feit van Pinksteren

De vijftigste dag breekt aan, de Pinksterdag. Voor Israël is Pinksteren het feest van de eerstelingen. Vanuit alle windstreken komen de Joden samen in de tempel te Jeruzalem. Het doel van hun komst is om de eerstelingen van de oogst als dankoffer de Heere aan te bieden.

Vervolgens kunnen de schuren worden gevuld. Vijftig dagen geleden heeft men het Pascha gehouden. Nu, zeven weken later, herdenkt men de wetgeving op de berg Sinai. Toch zal er meer gebeuren. Gods raad zal worden vervuld!

Pinksteren is het feest van de vervulling, van de Vervuller. Het is de kroon op alle heilsfeiten. De Zoon van God is mens geworden en in Zijn diepe vernedering is Hij gestorven als Sions betalende Borg. Triomferend is Hij opgestaan uit de dood. Als Sions gezalfde Koning gaat Hij alle verworven weldaden toepassen. Nadat Hij veertig dagen op aarde is gebleven, is Hij heengegaan naar Zijn Vader. Hij zit aan Zijn rechterhand. Nu, tien dagen na Zijn hemelvaart zendt Hij Zijn Geest. De Geest, Die Heere is en levend maakt. De Heilige Geest verheerlijkt Christus en al Zijn weldaden in harten van zondaren. Door Hem en Zijn Geest worden zij teruggebracht in de gunst en gemeenschap van de Vader.

Pinkstertekenen

De discipelen zijn bij elkaar in Jeruzalem, in een van de bijgebouwen van de tempel. Eendrachtig smeken zij om de vervulling van de belofte van hun Meester. Hij heeft hen immers de komst van de Trooster, de Heilige Geest, beloofd?

Plotseling gebeurt er iets in het gebouw. De Heilige Geest wordt uitgestort onder machtige tekenen. Het eerste teken is het geluid, als van een geweldige, gedreven *wind*, dat plotseling het huis vervult. Het lijkt op een storm, die opsteekt. Toch blijft het bladstil. Het is een teken...

Het teken van de wind laat ons iets zien van het werk van de Pinkstergeest. Het wijst ons op de kracht van

de Geest. Wind heeft een grote kracht. Niets is bestand tegen de werking van de Pinksterwind. Als die wind waait, moet de grootste vijand het voor God verliezen. Het hardste hart wordt dan verbroken. De grootste zondaar komt aan de troon van Gods genade terecht.

Naast het hoorbare teken van de wind is er het zichtbare teken van het *vuur*. De discipelen worden vol van de Heilige Geest. We zien tongen als van vuur op hen neerdalen. Ook in het teken van vuur wordt ons duidelijk wat het werk is van de Heilige Geest. Het Pinkstervuur steekt immers het koude, ongevoelige hart in brand. Ook de harten van de twaalf apostelen. Hun harten vliegen in brand door het vuur van Gods liefde!

Vuur geeft ook *licht*. De Heilige Geest neemt het vuur uit Christus om donkere harten in Zijn licht te doen wandelen. Vuur werkt ook *zuiverend*. Het Pinkstervuur zuivert het hart net zolang tot Jezus Christus alles is. Zo zal de Pinkstergeest er altijd op uit zijn om Christus te verheerlijken. Heeft Hij Zelf niet gezegd: 'Die zal Mij verheerlijken?' (Joh.16:14a). Dat gebeurt op de Pinksterdag.

Pinkstergeest

Na de tekenen komt de Geest in de harten van Christus' jongeren. Deze eenvoudige Galilese mannen worden vol van de Geest van Christus. Waaruit blijkt dat? Zij spreken de grote werken Gods. Heel bijzonder is dat alle aanwezige Joden en Jodengenoten hen in hun eigen taal horen. Het heerlijkste is dat zij de grote werken Gods vertellen. Daar gaat het om.

Hoe verschillend en onderscheiden zij ook zijn, deze twaalf predikers zijn één. Eén als het gaat om de verheerlijking van het welbehagen van de Vader. Ze zijn één als het gaat om de eenzijdige borgtochtelijke liefde van de Zoon. Eén zijn ze als ze spreken over het toepassende, heiligende en verzegelende werk van God de Heilige Geest. En God Zelf zorgt voor de rijke vrucht.

Op een gegeven moment neemt Petrus, namens de anderen, het woord.

Vol van de Heilige Geest preken zij, vrij- en blijmoedig. Alle mensenvrees valt weg. De Geest leidt hen in alle waarheid. De Geest geeft hen te spreken. Vanuit de Schrift wordt aangevoeld dat Jezus de Christus is. Hij is Degene, Die opgestaan is. Hij is opgevaren naar de hemel. Hij stort Zijn Geest uit. 'Deze Jezus', zegt Petrus... 'Dien gij gekruist hebt' (vers 36).

Deze ontdekkende, eerlijke en Bijbelse prediking draagt veel vrucht. De zonden worden concreet genoemd en de schuld wordt aangewezen. Het zwaard van Gods Woord doorwondt de vele Pinksterlingen. Keurige, degelijke en godsdienstige Joden en Jodengenoten, die overal vandaan komen om hun godsdienstige plichten na te komen... en die in hun blindheid denken zo voor God te kunnen bestaan.

In een ogenblik gebeurt het. De Heilige Geest past het Woord toe. De blinddoek wordt weggenomen, de schellen vallen van hun ogen. Ze zien het: zij hebben Jezus gekruisigd. Zij hebben gezondigd. Ze worden verslagen in het hart. Diep geschokt betekent dat. Alles, alles wordt hen uit handen geslagen. Heel hun godsdienstige leven stort in elkaar. Vanuit hun verlorenheid roepen zij: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?' Ze weten het niet meer. Ze kunnen het niet meer. De geestelijke doe-het-zelvers komen in de diepte, in de armoede.

Voor hen is er een rijk Evangelie-woord! Jezus Christus en Zijn genade wordt hen aangeboden: ernstig, welmenend en priesterlijk bewogen. Hij, Die alles, alles heeft volbracht. De weg van heil en behoud wordt hen gewezen. 'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen' (vers 38).

Gods genadewerk schittert. Drieduizend mensen komen tot bekering. Drieduizend, die zijn woord garne aannamen...Wat een rijke geestelijke oogst. Zo gaat Gods werk door. Hij bouwt Zijn Kerk, onder Jood en heiden. De oorsprong ligt in de eeuwigheid. Het fundament op Golgotha, in het lege graf en Christus' hemelvaart. De verhoogde en verheerlijkte Christus zendt Zijn Geest uit op de Pinksterdag. Door die Geest 'predikten de apostelen overal, en de Heere wrocht mede en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen'. (Markus 16:20)

Aagtekerke,

ds. D.W. Tuinier

Het lasteren van de Heilige Geest

Onwillekeurig voelen we een zekere beklemming als de uitdrukking valt die boven dit artikel staat. Er is een zonde waarvoor geen vergeving mogelijk is. Anders gezegd: een mens kan een grens overgaan en in een gebied terechtkomen vanwaaruit hij nooit meer kan terugkeren. Huiveringwekkend!

Hoevelen zijn er al geweest die hiermee tobben? Er zijn jonge mensen bij wie het zo donker is vanbinnen dat ze vrezan aan de verharding te zijn prijsgegeven. Anderen worstelen met

zonden tegen het zevende gebod. Het maakt hen moedeloos. Weer anderen zijn zwaarmoedig van aard en voelen zich van God en mensen verlaten. Zodra ze horen van de zonde tegen de Heilige Geest krijgen ze de klap naar binnen. Ze denken: ik moet die zonde bedreven hebben, anders was het niet zo uitzichtloos in mijn leven.

Zulke gedachten zijn te begrijpen, maar ze zijn niet terecht. De zonde tegen de Heilige Geest is wat anders. Trouwens, niet elke zonde tegen de Heilige Geest is onvergeeflijk. Er is

een 'weerstaan' van de Heilige Geest dat nog niet dodelijk hoeft te zijn (Hand. 7:51) en een 'bedroeven' van de Heilige Geest waar ook Gods kinderen toe kunnen vervallen (Ef. 4:30). Dé zonde tegen de Heilige Geest gaat verder en dieper. Wat houdt deze zonde in? Laten we eens zien wat Gods Woord erover zegt.

Drie bijbelgedeelten

In Mattheüs 12:31 en 32 spreekt de Heere Jezus over de lastering tegen de Heilige Geest. Waarom doet Hij dat? Kort daarvoor heeft Hij een arme stakker van de duivel bevrijd en genezen. De schare begreep het goed: deze Jezus moest de Messias zijn! De farizeeën daarentegen werden boos. Uit bittere haat en afgunst begonnen zij te lasteren. Ze zetten het werk van Christus en van Zijn Geest op rekening van de duivel. Ernstig waarschuwt Christus hen hiervoor,

Even maar...



Bedroeven van de Geest

Er zijn van die kanttekeningen bij onze statenvertaling die een preek op zich zijn. Daarom zijn ze onze aandacht dubbel waard. Dat geldt bij voorbeeld ook van de opmerking bij Efeze 4:30: *'En bedroeft de Heilige Geest Gods niet*, door welken gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing'. Het gaat nu alleen om het eerste, het bedroeven van de Heilige Geest. Een dringende apostolische oproep om dat toch *niet* te doen! Pas daar toch voor op, maak u daar niet schuldig aan. Wat houdt dat nu precies in? We citeren aantekeningnummer 57 helemaal: 'een wijze van spreken bij gelijkenis uit Jesaja 63:10 (zij hebben de Heilige Geest smarten aangedaan, waardoor te kennen gegeven wordt dat de Geest Gods, Die in ons woont, door dergelijke zonden, waar Hij een afkeer van heeft, Zijn vriendelijke werking in ons verduistert, en in plaats van Zijn liefde ons Zijn gramschap laat gevoelen (gelijk een vader een droevig aangezicht aantrekt over zijn kinderen, wanneer zij in zijn

tegenwoordigheid kwaad doen, en in plaats van vriendschap te bewijzen hen - hoewel ongaarne - moet straffen), waaruit ook een bedroefd gemoed rijst in de gelovigen, en de zekerheid van hun zaligheid wordt verduisterd'.

Dus: stel je nu voor dat kinderen onder de ogen van hun liefhebberende vader kwaad doen, waarvan ze goed weten dat hij dit verafschuwt. Dan kan die vader niet anders dan tonen dat hij dit absoluut niet duldt. Dat blijkt uit zijn gelaatsuitdrukking en de maatregelen die hij - hoewel niet graag - toch moet nemen.

Nu, zeggen onze vaders, zó is het nu ook bij het bedroeven van de Heilige Geest. Het gaat dus om 'de Geest Die in ons woont', oftewel over Gods kinderen. Wanneer zij zich schuldig maken aan de zonden die in het tekstverband van Efeze 4 genoemd worden, dan blijft dat niet zonder merkbare gevolgen. De vruchten des Geestes en des vleses worden daar duidelijk tegenover elkaar gezet. Leest

u het maar na: wandel toch niet zo heidens (17), die het niet zo nauw nemen met de zeden en de zuiverheid (19), niet leugenachtig en toornig (25, 26), maar eerlijk in handel en wandel (28), zuiver in taalgebruik (29), om maar iets te noemen van 'dergelijke zonden'.

Het hart van Gods kind voelt dat, als het goed is. En het rooft ze van vrijmoedigheid in het gebed en zekerheid van hun zaligheid. Ze gaan daarom hun weg in duisternis en onzekerheid. Omdat ze op de één of ander manier de zonde aan de hand houden. En de inwonende Geest duldt dat op geen enkele wijze. De zielsinnige werking en de teerheid wordt gemist. In plaats van Gods lieve gunst wordt het ongenoegen gevoeld. Werk daarom toch niet over de zonden heen, want dat doet de Geest zeker ook niet. Of wordt dat niet meer zo gevoeld...?

Zullen we maar veel vragen om ontdekkend licht? Zeker ook als kinderen van onze oppervlakkige tijd.

v.a.

en Hij bestraft hen. Voor het lasteren van God en Christus is nog vergeving mogelijk, maar niet voor het lasteren van de Heilige Geest. Wie Hem lastert maakt Zijn werk verdacht, uit pure vijandschap tegen God en Zijn Gezalfde. Wie de overtuigingen in zijn naaste probeert uit te doven kan zich daaraan branden, ja zelfs voor eeuwig!

Houd je verre van boeken, films en muziek waarin Gods Naam wordt misbruikt of gelasterd.

Uit Hebr. 6:4-6 blijkt dat het ook kan gaan om overtuigingen in je eigen leven. Nee, dan gaat het niet om zaligmakende overtuigingen maar om het nabijkomende werk. Toch, wat kan het ver gaan! Iemand kan verlicht geweest zijn, het goede Woord Gods hebben gesmaakt, gedeeld hebben in het algemene werk van Gods Geest, de krachten van de toekomstige eeuw hebben ervaren, en dan toch afvallig worden. Zulke mensen kunnen niet meer tot bekering komen. Ze hebben zich willens en wetens afgekeerd in bittere vijandschap en zijn nu totaal verhard.

Ten slotte is er nog 1 Johannes 5:16 en 17. De apostel der liefde noemt daar de zonde tegen de Heilige Geest een 'zonde tot de dood'. Kenmerkend voor deze zonde is dus dat ze leidt tot de eeuwige dood. Voor degene die deze zonde begaat is bovendien geen gebed meer mogelijk. Het gebed is afgesneden. Kortom, drie bijbelgedeelten die ons laten zien wat de zonde tegen de Heilige Geest is en wat de gevolgen zijn: geen vergeving, geen bekering, geen gebed.

De deur hier al op slot

Eigenlijk is de deur der genade hier al op slot. We zeggen weleens: 'Zolang er leven is, is er hoop', maar dat geldt niet in dit geval. Voor hem of haar die de Heilige Geest lastert is de deur in het nachtslot gevallen. Voorgoed!

In zijn "Christenreis naar de eeuwigheid" vertelt John Bunyan van een man die in een ijzeren kooi zit opgesloten. De man was zo goed begonnen. Hij was een opgewekt en kloek belijder, maar nu zit hij in de wanhoop. Wat is er dan toch gebeurd? Hij heeft de Geest gesmaad, met de duivel gespeeld en God tot toorn verwekt. Hij jammert het uit: 'Nu heeft de Heere mijn hart zo verhard dat ik geen berouw meer voelen kan'.

Terwijl deze man het benauwd had en de eerste spranken van de hel al voelde, leven anderen hun bittere vijandschap uit. Ze hebben het genadewerk in hun naaste aangetast en moeten nu ervaren wat weleens op elektriciteitskabels staat geschreven: 'Aanraking der draden is levensgevaarlijk'. Een heel aangrijpend voorbeeld daarvan is te lezen in "De geestelijke pelgrim" van ds. A. Vergunst (zie het hoofdstuk getiteld "Eens verlicht geweest"). Weer anderen worden geheel ongevoelig. Het kunnen soms mensen zijn die godvrezende ouders hadden en een kerkbank hebben versleten, maar zich radicaal hebben afgekeerd. Zij worden dikwijls de ergste vijanden van de waarheid.

Blijf bij de grens vandaan!

De zonde tegen de Heilige Geest is dus een typische "kerkzonde". De wereld staat te ver bij het Evangelie vandaan om zo te kunnen zondigen. Om deze misdaad te begaan moet je als het ware 'dicht bij het vuur' geweest zijn. Wat een reden voor ons om voorzichtig te zijn! Want het is zeker waar dat niet elke zonde tegen de Heilige Geest onvergeeflijk is, maar er kan een moment komen dat we naar deze zonde toeglijden en dat de Heere ons loslaat. Bid om daarvoor bewaard te mogen worden! We moeten *allemaal* bekeerd worden, maar wie tot deze zonde komt *kan* niet meer bekeerd worden en *wil* het niet eens meer, zelfs niet in uitwendige zin.

Ga daarom niet in tegen het onderwijs van Gods Woord, de tranen van Zijn kinderen, de waarschuwingen van getrouwe ambtsdragers, de vermaningen van je ouders, het kloppen van je geweten. Wees op je hoede voor gezelschap waar gespot wordt met de Hee-

re. Houd je verre van boeken, films en muziek waarin Gods Naam wordt misbruikt of gelasterd. En bovenal: veracht de liefelijke roepstem van het Evangelie niet (Hebr. 10:26-29)!

Moed voor moedelozen

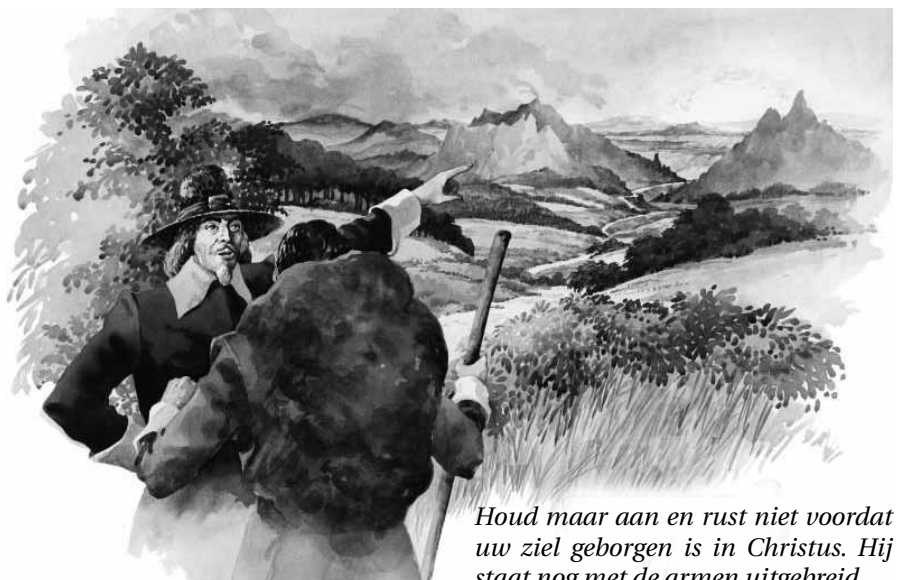
De zonde tegen de Heilige Geest: het is inderdaad een beklemmend onderwerp. Toch is het goed om er eens bij stil te staan, ook omdat er nogal wat misverstanden over bestaan. Er kan zoveel strijd over zijn in het leven van de oprechten. Ze worden er mee aangevallen als ze godslasterlijke gedachten of vloeken in zich voelen opkomen, soms zelfs tijdens het gebed. John Bunyan had er ook last van, zoals blijkt uit zijn levensbeschrijving "Genade overvloeïende voor de grootste der zondaren".

Bent u ook bang dat u deze onvergeeflijke zonde hebt begaan? Dat is het beste bewijs dat u die zonde *niet* gedaan hebt! Dan zou u er immers geen last meer van hebben en ook niet meer om bekering vragen. Laat dat u moed geven. Houd maar aan en rust niet voordat uw ziel geborgen is in Christus. Hij staat nog met de armen uitgebreid.

Zij die nog onbekeerd zijn maar in Gods welbehagen liggen begrepen kunnen de zonde tegen de Heilige Geest niet bedrijven. Ze mogen ronddraven als een briesend paard, maar het uur komt waarin ze het zalig van de Heere moeten verliezen.

En Gods kinderen? Ook zij zullen nooit tot deze zonde komen. Niet omdat ze er te goed voor zijn, maar omdat de Heere hen vasthoudt. Tot het einde toe!

Lethbridge (Alberta), ds. C. Sonneveld



Houd maar aan en rust niet voordat uw ziel geborgen is in Christus. Hij staat nog met de armen uitgebreid.

De troost van Pinksteren

'Maar de Trooster (...) Die zal u alles leren en zal u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb'.

Johannes 14:26

De Heere Jezus heeft deze woorden gesproken, toen Hij in de paaszaal Zijn discipelen wees op het volbrengen van Zijn werk en Zijn heengaan tot de Vader om plaats voor hen te bereiden.

Hij zal sterven op Golgotha, maar ook opstaan en ten hemel varen, opdat zij straks eeuwig bij Hem zullen zijn. Woorden die hen moesten verblijden, maar nu hun hart met droefheid vervulden. Ze hadden Hem zo lief en wilden Zijn nabijheid niet missen. Hoe nodig is toch een doorleefde kennis van de geschonden deugden Gods, zodat ook de noodzaak en waarde van Zijn Borgschap op de ziel wordt gebonden. Zijn dood is noodzakelijk om de Zijnen van de eeuwige dood te kunnen verlossen. Zo was het bij de discipelen, zo is het ook nu bij velen van Gods kinderen. En daarom is nader onderwijs in het geheim van zalig worden zo nodig. Ook dát is het werk van de Heilige Geest.

Na Christus' thuiskomst in de hemel, zendt de Vader de Heilige Geest. Christus noemt Hem Trooster. Een woord van diepe inhoud. Hij is de 'Er bij geroepene', Opwekker, Voorpraak, Voorbidder, Zaakbezorger, maar vooral *Trooster* in het hart. Troost wijst op verdriet, smart. Welk een zorg en liefde van de Drie-enige God komt hierin openbaar. De Vader laat Zijn verkoren, maar aan Christus geschonken gemeente niet alleen op aarde achter. Zijn liefde is eeuwig en Zijn verkiezing onberouwelijk. Daarbij hebben Gods kinderen Christus als Voorbidder in de hemel en de Heilige Geest als Trooster in het hart.

Wij hebben door onze diepe val in Adam alle kennis van God, maar ook van onszelf verloren. Van nature geloven we dat niet. Maar *genade* leert eigen dwaasheid en onwetendheid belijden en bewenen. Dan worden we blind en dwaas in eigen oog en leren we de inhoud van die overbekende

regels uit Psalm 25 verstaan: 'Heer' ai maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en *Geest* bekend'.

Dan krijgen we behoefte aan een Leermeester. Wie is met Hem in Zijn neerbuigende liefde te vergelijken? Hij neemt intrek in een hart, vol ongerechtigheid en onreinheid. Dat is al onbevattelijk en doet zeggen: 'Heere, weet U wel wie ik ben?' Wat een geduld heeft Hij met Zijn eigenzinnige en dwaalzieke leerlingen. Soms lopen ze weg, maar Hij haalt ze terug. Nooit heeft Hij er één weggestuurd. Die leerlingen moet *alles geleerd* worden. Dat weet Hij, daarom begint Hij bij het begin. Hij is een *wijze* Leermeester. Hij hanteert Zijn eigen methode en voor iedere leerling heeft Hij een eigen leerplan.

Alles leren, wat een diepte ligt er in deze woorden. Alles, dat wijst op alle geestelijke dingen. Ze ontvangen les in de breuk met God en de verdorvenheid van het eigen hart, het karakter en de ernst van de zonde, de geschonden deugden Gods, maar ook de rijkdom van Gods genade en barmhertigheden. De Geest maakt plaats voor Christus en opent het oog des geloofs voor Zijn bereidwilligheid, noodzaak en dierbaarheid. Maar de verheerlijking van Christus door de Geest, leidt altijd tot ootmoed en vernedering van de zondaar. Het hart waar Hij een plaats in neemt, gaat sterven aan alles wat niet van God en Christus is. Als Hij Koning wordt, gaat ons koningschap eraan.

Samenvattend wijst *alles leren* op het werk van de Drie-enige God, aangevoelen en verklaard in het Verbond der Genade, waarin het welbehagen Gods in Christus zo rijk schittert. Daar hebben ze een leven lang voor nodig. Nee, ze komen hier op aarde niet uitgeleerd.

Die Trooster maakt ook *indachtig*. Dat betekent het *innerlijk* verstaan van de Woorden Gods. Daartoe verlicht de Geest het verstand, maar laat Hij ook licht vallen *over wat gezegd is*, in bijzonder *de Belofte van het Evangelie* waarvan Christus de grote Inhoud is. Dat gebeurde bij de discipelen.

Dat is ook nu nodig. Hoe onmisbaar



De Trooster zorgt ervoor dat de Woorden Gods weer gaan leven. De Geest leidt terug, maakt indachtig. Dat is de rijkdom en troost van Pinksteren.

en troostvol is en *blijft* Zijn onderwijs. Gods kind is zo vergeetachtig. O zeker, er zijn ogenblikken die ze nooit zullen vergeten. Maar ze kennen ook andere tijden. Het werk des Heeren kan zo bestreden worden, zo aangevallen, zo onder de as liggen. Sion vreest in Jesaja 49 dat de Heere hen *verlaten*, ja zelfs *vergeten* heeft. De Emmaüsgangers liepen met grote zienvragen. Maar de Trooster zorgt ervoor dat de Woorden Gods weer gaan leven. De Geest leidt terug, maakt indachtig. Dat is de rijkdom en troost van Pinksteren.

Hoe verzachtend en genezend is Zijn balsem als er licht valt over Gods leiding in het leven. Dan doet de Heere het niet meer verkeerd, maar wordt Zijn weg in diepe ootmoed aangebeden. Hoe troostvol als Hij gaat *verklaren* wat we ontvangen hebben. We noemen slechts enkele zaken zonder volledig te zijn. Als er licht valt op de levendmaking, als Hij overtuigt dat wat we mochten ervaren het werk van God was, als Hij op grond van Zijn gezegend Borgwerk de ziel verzekert van ons aandeel in Christus, als die Geest met onze geest gaat getuigen dat we kinderen Gods zijn. O, woorden houden op, als een albederver door de Trooster mag geloven dat de breuk tussen God en zijn hart is geheeld. Dan is God mijn Vader en Christus mijn oudste Broeder. Dan wordt het: Drie-enige God U zij *alle* eer.

Kerk van Christus, wees toch veel verlegen om dit doorgaand onderwijs van de Trooster.

Ablasserdam, ds. B. van der Heiden

Enkele indrukken van een visitatiereis naar Guinee

Sinds meer dan 20 jaar is Zending Gereformeerde Gemeenten (ZGG) werkzaam in Guinee, een moslim-land in West-Afrika. En nog steeds is er geen kerkelijke gemeente. Is dit misschien een teken dat de Heilige Geest daar niet werkt en we net als Paulus (Handelingen 16:6-10) de conclusie moeten trekken, dat we elders zending moeten gaan bedrijven? Dit is een vraag die wel eens gehoord wordt. Deze vraag is zelfs eens door ondergetekenden tijdens een deputatenvergadering gesteld. Onlangs kregen wij de gelegenheid om tijdens een visitatiereis voor het eerst kennis te maken het werk van de zending in

Guinee. Onze reisgenoot, de directeur van ZGG, P. Eikelboom was er al vaker geweest. In een tweetal artikelen willen we enkele ervaringen met u delen.

Na een enerverende reis bracht het vliegtuig ons met een derde landing in Conakry. Wie wel eens in een hoofdstad van een Afrikaans land geweest is, weet welke indrukken je dan opdoet. Een gekrioel van mensen, golfplaten woninkjes, overal afval, een brandlucht door de vele vuurtjes, verkeerschaos met voortdurend geclaxoneer, en op ieder kruispunt militairen. Conakry, een stad met 2

miljoen inwoners. Allemaal zielen op reis naar de Godsontmoeting en de eeuwigheid. Wat een nood!

Mogofingebied

Na een aantal uur rijden, kwamen we bezweet aan in Garama waar we hartelijk ontvangen werden door de gezinnen van evangelist Bert de Wit en bijbelvertaler Kees Jan van Linden. Garama is een idyllisch ogend dorpje met palmbomen en woningen met grasdaken gelegen in het Mogofingebied. Mogofin betekent letterlijke 'zwarte mens'. Deze stam telt zo'n 35.000 inwoners. Voor de komst van ZGG kon praktisch niemand lezen en was er geen enkel boek in de eigen stamtaal. Zelfs taaltekens ontbraken. Er was dus niet eens een alfabet. Iedereen is moslim. We moeten hierbij denken aan de volkislam, een mengeling van de Islam met oude heidense godsdienst. Er is veel plaats voor bijgeloof.

In dit Mogofingebied zijn ons een aantal zaken opgevallen.

Het Zaad wonderlijk gestrooid

Kees Jan van Linden wordt in zijn werk bijgestaan door moslimbijbelvertalers. Nauwkeurig doen zij hun werk. Over het boek Lukas hebben ze zelfs 8 jaar gedaan. Hoe komen moslims ertoe de Bijbel vertalen? Dat is mogelijk vanwege de milde volkislam. Verder is dit mogelijk omdat binnen de islam de Bijbel als een van de vijf erkende heilige boeken wordt gezien. Toen we aan één van de moslimbijbelvertalers de vraag stelden naar de betekenis van de tekst uit Lukas 5:24 bij de geschiedenis van de verlamde en zijn vier vrienden, waar staat dat de Zoon des mensen macht heeft de zonde op de aarde te vergeven, kregen we het volgende antwoord: 'Dat Allah een zoon heeft is voor moslims onbegrijpelijk, maar dat God een Zoon heeft is ook voor christenen niet te begrijpen'. Laat dit antwoord eens op u inwerken... Een feit is dat Gods Woord in de Mogofintaal beschikbaar komt, mede door de inzet van deze moslims!

ZGG initieert verspreid over het Mogofingebied het leren lezen in Alfagroepen. Dit wordt zeer gewaardeerd door de bevolking. 'Wat we gisteren niet wisten, weten we nu'. Onder de leerlingen bevinden zich pubers en oude imams. De beste lezers mogen door naar de Postalfagroep. Daar worden initiatieven ontwikkeld om het lezen in de dorpen te bevorderen. Wat zien we gebeuren? De vertaalde

Van de zendinge des Heiligen Geestes op den Pinsterdag

*O dag zeer groot van heerlijkheid,
Van Goddelijke Majesteit!
Wie zou doch God genoegzaam loven;
Die op 't beroemde Pinksterfeest
Gezonden heeft den Heil'gen Geest
Op zijn Apostelen van boven!*

*Zij waren in een opperzaal
Met angst, met zorg, druk en kwaal
Al 't samen heftig ingenomen:
De Trooster, die van Christo haar
Was toegezeid, die is aldaar,
Na zijn belofte, gekomen.*

*Eendrachtig waren zij te saam
Vergaderd in des Heeren naam,
't Hert in 't gebed zijnd' opgeheven;
En ziet, aldaar geschiedde uit
Den Hemel haastig een geluid
Als van een wind zeer sterk gedreven.*

*'t Huis daar zij zaten wierd geheel
Daar van vervuld aan ieder deel.
Hier op verscheen al meerder wonder:
Want daad'lijk zagen zij alhier
Verdeelde tongen als van vier*,
En 't zat op elk van haar bizonder.*

*Zij zijn zeer haast vervuld geweest
Al 'tsamen met den Heil'gen Geest;
Met andre talen zij begonnen
Te spreken, zo de Geest aan haar
Gaf uit te spreken, die zij klaar
Gelijk haar eigen taal verstonden.*

*Komt doch, o Goddelijke Wind!
Die alle damp en ramp verslindt,
En komt geweldig aangedreven:
Wilt met uw liefelijk gedruis
Doorwaaien onser herten huis,
't Welk wij U tot een tempel geven.*

*O Hemels Vier! komt op ons neer,
Op dat wij mogen, meer en meer
In heil'ge liefd' en ijver branden.
Geeft ons te spreken altemaal
Uw wondren met een nieuwe taal,
Doorsnijdet onzer tonge banden.*

** vuur*

W. Sluiter (1627-1673)

bijbelboeken worden in de dorpen verkocht, voorgelezen en gelezen. Het goede Zaad wordt zelfs gestrooid door moslims!

Iedere woensdag staat Bert de Wit op de markt in Koliah. We hebben gezien dat er veel belangstelling is voor zijn kraam met lectuur en bijbelboeken. Wie bij de kraam komt, hoort de ingesproken bijbelteksten vanuit de luidsprekers klinken. Onomwonden wijst evangelist de Wit op de enige Naam Die onder de hemel gegeven is waardoor zondaars zalig kunnen worden. In zijn kraam wordt hij bijgestaan door twee jonge moslimmannen. Een van hen kent het boek Ruth uit zijn hoofd. Ook zij strooien het Zaad.

Dorpsoudsten

Als 'bazen van de de zendingsmedewerkers' werden we uitgenodigd tijdens een officiële welkomsteremonie van de oudsten van het dorp. De koranleeraar sprak lovende woorden over de zendingsmedewerkers. Hij waardeerde hun betrokkenheid bij het dorp, o.a. de leeslessen en de medewerking bij de bouw van de dorpskliniek. Tot ons sprak hij: 'Hartelijk welkom. U heeft uw thuis verlaten en een lange reis gemaakt. Dat heeft u voor ons overgehad. U bent nu ook thuis. Welkom, hartelijk welkom'.

Doorwaai

Toch... hoe idyllisch Garama oogt en hoe vriendelijk men ons bejegende, de Mogofinstam verkeert nog steeds in de macht van de duisternis! Tijdens ons bezoek was dit als het ware tastbaar. Het Zaad wordt op opmerkelijke wijze gestrooid. Dat mogen we toch wel stellen. De situatie doet denken aan de tijd van de uitzending van de apostelen. Het Romeinse wegennet was juist aangelegd. Mede daardoor kon het Evangelie snel verbreid worden.

De Heere heeft Zich aan de middelen gebonden, óók aan de einden der aarde. Van harte geloven we dat er een dag van Gods heirkraft zal aanbrenken waarop de Heilige Geest het gestrooide Zaad in harten van 'zwarte mensen' gaat brengen. Zullen het enkele Mogofinbewoners zijn, of mogen velen zich tot God bekeren? Het is voor ons verborgen. Maar de satan zal zijn prooi gaan verliezen! De goede verhoudingen zullen door het maken van de goede keus wel op scherp komen te staan. Laat het ons aller gebed maar zijn: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai de hof van de Mogofinstam'.

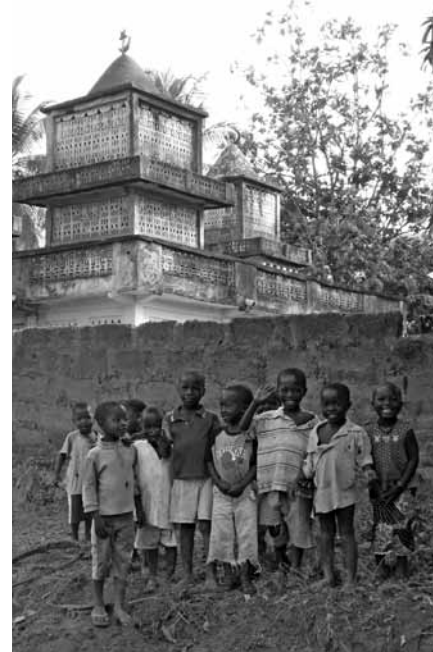
Gebed

We vragen ook uw gebed voor de zendingsmedewerkers in Garama: het gezin Van der Linden, dat zich voorbereidt voor repatriëring naar Nederland en het gezin de Wit, dat met vier jonge kinderen achterblijft. Daarbij betrekken we ook het gezin van bijbelvertaler Peter de Niet, dat onlangs een voorbereidingstraject is ingegaan. Bijzonder willen we ook uw gebed en meedelevens vragen voor verpleegkundige Fenny Haasse die DV 30 mei vanuit onze gemeente te Rijssen-Zuid wordt uitgezonden als zendingsmedewerker. De Heere zegene hen en doe Zijn vriendelijk aanzicht over hen lichten.

(slot volgt)

deputaten ZGG,

Bleskensgraaf, A. Hak
Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch



Een feit is dat Gods Woord in de Mogofintaal beschikbaar komt, mede door de inzet van deze moslims!

5

Bericht van de commissie Catechese

De catecheet

In het vorige artikel werd een aantal aspecten genoemd in verband met het spanningsveld, waarmee de catecheet te maken heeft. Nu stippen we enkele zaken aan betreffende de catecheet zélf.

Voor alle ambtswerk geldt: 'Zo de HEE-RE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter' (Ps.127). Alle voorbereiding, studie, inzicht, ijver, enz. schiet tekort als de Heere het niet zegent met Zijn Geest. Als het toepassende werk van de Heilige Geest gemist wordt, is het alles vruchteloos. Wat dient de catecheet daarvan door-drongen te zijn! Zeker, de Heere werkt middellijk, wij worden door de Heere gebonden aan de middelen, maar als Hij achterblijft, blijft alles achter. Het is een wonder, als Hij de ambtelijke dienst wil gebruiken.

Wie geeft de catechisatie?

Gebruikelijk is, dat de predikant de catechese verzorgt. Wilhelmus à Brakel

schrijft dat hij niet ziet hoe een predikant met een goed gemoed kan leven en sterven als hij zijn werk niet maakt van catechiseren.

Het is aangrijpend, als de catechisatielessen worden gegeven zonder een gedegen voorbereiding. De jongeren voelen feilloos aan of de predikant een 'lesje opdreunt', of biddend, stude-rend, zoekend bezig is geweest, voordat de les aanvangt. Ligt hier ook geen ambtelijke schuld? Overal druk mee bezig, maar uit het oog verliezen wat het bevestigingsformulier schrijft over de dienaar des Woords? Hoe kan men anderen leren, als men zelf niet door God geleerd wordt?

Hier zien wij dan ook een spanningsveld als ouderlingen en/of diakenen les geven, terwijl ze nog volop aan het arbeidsproces deelnemen. Een kerkenraad dient deze broeders de ruimte te gunnen en te geven. Dit betekent: hen pastoraal te ontlasten, zodat deze broeders de tijd krijgen voor deze kerntaak: de catechese.

Het moet bespreekbaar zijn, als de les niet naar wens verloopt. Iedere ambtsdrager heeft zijn sterke en zwakke kan-

ten: de ene broeder is sterker in het pastoraat en de ander in het onderwijzen. Als het echt niet gaat, moet er een pas op de plaats worden gemaakt met als doel de belangen van de gemeente optimaal te dienen.

Ons bezig zijn in de catechese dient een weerslag te zijn van onze eigen verborgen omgang met God; in gebed, onderzoek van de Schrift en overdenkingen. Voelbaar moet zijn dat de catecheet met zijn hele hart betrokken is bij wat hij de jongeren wil leren.

Overdracht van de lesstof

Een gedegen voorbereiding staat niet garant voor een goede overdracht. Wil de overdracht van de lesstof slagen, dan moet er primair een pastorale relatie zijn met catechisanten, een relatie van vertrouwen en veiligheid. De ernst van de boodschap moet voelbaar zijn. Te allen tijde moet doorklinken: Als deze les eens de laatste zou zijn, kunnen jullie dan sterven? De ernst van de jonge kudde, die aan ons toevertrouwd is, moet altijd doorklinken. Belangrijk is dat de catechisanten voelen, dat de catecheet niet boven hen staat, maar naast hen. Als de Heere het geeft om te mogen zeggen hoe Hij Zijn volk bekeert, wordt het muisstil. De catechisanten voelen dan haarscherp aan dat er over wezenlijke zaken gesproken wordt.

Randvoorwaarden

Orde zowel wat betreft tijdstip, aanvang, verloop van de les, als catecheeserimte met goede leermiddelen en lesprogramma, zijn van belang. Orde voorkomt onrust. Eveneens is het maken van duidelijke afspraken omtrent gedrag iets wat nodig is, maar ook door de jongeren wordt gewaardeerd. Grenzen aangeven, maar ook eenduidig bewaken, respectvol met elkaar en met jezelf omgaan en orde bewaren in de catechese, hebben alles met elkaar te maken.

Eveneens moet er persoonlijke aandacht zijn voor de enkeling. Catechisanten zijn geen abstracte wezens, maar mensen van vlees en bloed en met duizend onzichtbare draden verbonden met hun levenssituatie. De catechisant heeft ook zijn eigen grillen, nukken, eenzijdigheden, meerder- en minderwaardigheidscomplexen, stokpaardjes en wat niet al.

Dat betekent dat de catecheet om zijn jongeren geeft, ook al geeft die ander niet altijd om hem. Dat is niet zo gemakkelijk. Er is soms een heel leerproces voor nodig. Een catecheet kan alleen maar catechisatie geven,

als hij weet van het wonder dat God naar hem omzigt. Vanuit die beleving kan hij ook heel wat hebben van de catechisanten. En vergeet vooral niet, dat catechisanten ook van catecheten soms veel moeten verdragen.

De les moet geen monoloog zijn, maar de catecheet moet ontvankelijk zijn voor en willen luisteren naar de ander. Ieder mens dient in zijn waarde te worden gelaten. Op die manier zoekt de catecheet de ander tot zijn recht te laten komen, zodat hij zich kan ontplooien. Problemen op de catechisatie (bijvoorbeeld contactstoornissen, motivatieproblemen) hebben nogal eens te maken met het ontbreken van voldoende communicatief inzicht en vermogen van de catecheet. Laat deze ook beseffen dat hij niet alleen maar *onderwijst*. Een goede catecheet is tevens *leerling* van zijn leerlingen en blijft dat ook. Dat is iets moois.

Authenticiteit

De catecheet moet zichzelf zijn en blijven. Gemaaktheid is iets dat niet vol te houden is, veel energie kost en door jongeren feilloos wordt gesignaleerd. Catechisanten moeten het leven van de catecheet kunnen vereenzelvigen met zijn woorden. Die levenswandel kan niet volmaakt, maar moet wel echt

zijn. Hij hoeft niet op alle vragen van catechisanten een antwoord te weten, maar moet wel achter, zelfs in zijn woorden staan. Dat dwingt respect af. Niet op iedere catechisatie hoeft een getuigenis afgelegd te worden van het persoonlijke geestelijk leven, maar wel kan het goed zijn dat de catecheet op zijn tijd eens in zijn hart laat kijken.

De werkelijkheid in de catechese is te weerbarstig om al het bovenstaande te kunnen realiseren, alleen al vanwege de weerbarstigheid van ons eigen hart als catecheet. We willen als commissie geen ideaalbeeld van de catecheet schetsen, maar proberen behulpzaam te zijn bij het zo mooie, maar ook moeilijke werk. 'En wie is tot deze dingen bekwaam?' (2 Cor. 2:16).

Uiteindelijk is het niet zo dat er catechisatie gegeven moet worden vanuit eigen bekwaamheid. Dat is ten diepste de grootste les. Dan zal ook elke catecheet een bidder zijn. Dat dan alle catecheten bekwaamheid mochten ontvangen van Hem, Die het bevel en de belofte gaf: 'Leer den jongen de eerste beginselen naar den eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken' (Spreuken 22:6).

Barneveld,

ds. G. Bredeweg

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Randburg (Zuid-Afrika),
ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum.

BEDANKT

Voor Lisse: ds. G. Clements te Gouda;
Voor Oudemirdum:
ds. E. Bakker te Scherpenisse;
Voor Rijssen-West:
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE MIDDELBURG-C

Op **zaterdag 2 juni** zal in het kerkgebouw van de Geref Gemeente te Middelburg-C een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. In deze dienst,

die om 14.30 uur begint, hoopt voor te gaan ds. J.J. Tanis. Tijdens deze dienst is er kinderopas in één van de zalen. Iedereen is van harte welkom.

■ BEVESTIGING EN INTREDE DS. B. LABEE

We delen u met blijdschap mee dat op **woensdag 6 juni** ds. B. Labee als herder en leraar aan onze gemeente zal worden verbonden. De bevestigingsdienst zal beginnen om 14.30 uur en zal worden geleid door ds. F. Mulder. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten zullen gehouden worden in de Adventkerk, Vijftien Morgen 51 te Veenendaal. De plaatsen worden 15 minuten voor de aanvangstijd vrijgegeven.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Veenendaal

■ BEVESTIGING EN INTREDE DS. H. HOFMAN

Wij nodigen u hierbij uit tot het bijwonen van de diensten op **woensdag 20 juni** 2012, waarin ds. H. Hofman bevestigd zal worden en intrede zal doen als predikant van onze gemeente.

De bevestigingsdienst, waarin ds. W.J. Karels hoopt voor te gaan, begint om 15.00 uur. De intrededienst vangt aan om 19.30 uur. Beide diensten worden gehouden in ons kerkgebouw, de Julia-nakerk, Mauritsweg 286, hoek Krispijnseweg, te Dordrecht.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Dordrecht

■ AFSCHEIDSDIENST DS. J.S. VAN DER NET

Op 22 april jl. nam ds. Van der Net afscheid van de Gereformeerde Gemeente van Houten in verband met het aan hem toegekende emeritaat per 1 mei 2012. De tekst voor de afscheidsdienst was Jesaja 35 : 8. Het thema luidde: "De prediking van de heilige weg". Dit thema werd uitgewerkt in: 1e. de plaats, 2e. de naam en 3e. het doel van deze weg.

Tegenover het lot dat Edom zal treffen (Jesaja 34) staat Gods ontferming over Israël. Jesaja 35 staat in het licht van de terugkeer uit de ballingschap. Maar Jesaja ziet verder. De Heere Jezus citeert de verzen 5 en 6 uit dit hoofdstuk. Ze horen bij Zijn komst op de aarde. Vers 10 is een profetisch vergezicht over de volkomenheid van het Godsrijk. Dit is de boodschap voor Sion. God zal voor haar zorgen. De weg van Israël gaat door woestijnen. Daar zijn geen wegen. Maar de Heere zal Zelf door de woestijn een weg naar Jeruzalem aanleggen. Deze profetie ziet ook op de weg naar het hemelse Jeruzalem, waarop Gods pelgrims wandelen.

De plaats van deze weg. "Aldáár"! In die woeste steppe tussen Babel en Jeruzalem. Maar dit ziet ook op de verlossingsweg van Gods Kerk. In het midden van een goddeloos geslacht, waar de satan omgaat, zal een verheven (opgehoogde) baan zijn. Geen karrespoor, maar een heirweg. In de schaduw van de dood is een heerlijke en verheven weg. Wie kon de heuvel van de vloekende Wet slechten? Wie of wat kon de afstand tussen de rechtvaardige God en de schuldige mens overbruggen? Niets dan de eeuwige liefde, wijsheid en almacht van God. Om deze verlossingsweg moest de Zoon van God onze natuur aannemen, de schuld dragen en de straf op de zonde doordragen. Daarom is deze weg een kostbare weg. Hoe heerlijk is deze verlossingsweg, in Christus geopend. Als God onze ogen daarvoor opent, zijn wij vol verwonde-

ring over die Weg.

De naam van deze weg. "De heilige weg". God is heilig, maar ook uniek. Niemand is Hem gelijk. Er is maar één zo'n Weg, één Evangelie! Geen andere verlossingsweg dan Jezus Christus. Tegenwoordig zeggen velen dat Jezus één van de wegen tot God is. Maar Christus zegt "Ik ben dé Weg, dé Waarheid en hét Leven!". Door die weg zal de onreine, de besmette die zich omwentelt in de modder, niet doorgaan. Is deze weg alleen maar voor heiligen? Nee, het gaat hier om mensen die met de zonde niet breken willen. Wie zich niet van harte bekeert, kan door die weg niet doorgaan. "Maar hij zal voor deze zijn". Jesaja maakt zijn zin niet af. In vers 9 wijst hij ze aan. De uit de hand van de vijand verlost, de vrijgekochten des HEEREN. Het gaat om het overblijfsel der verkiezing. Wie op deze weg gaat, komt zeker in Jeruzalem. Wie in Christus gelooft, behoeft zich niet af te vragen of hij wel bij Christus zal komen. De Schrift zegt "Die zal zalig worden!" De dwazen, de ongeleerden, zullen er niet op dwalen. Je hoeft geen geleerde te zijn om op deze weg te kunnen wandelen. De apostelen zijn de wereld niet ingezonden met een boodschap waar je lang op moet studeren voordat je het begrijpt. De boodschap luidt "Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.. Wie niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden". Dat maakt die weg tot een gezegende weg. Ze eist geen verdienste van de mens. Het is "O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren". Comrie zegt: "De moeilijkheid van het zalig worden is gelegen in de makkelijkheid ervan". Aanvaard dat ik strafwaardig ben. Geloven dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was. Dan wordt die weg een aanbiddelijke weg. Christus droeg de vloek voor mij. Die weg is veilig. Met gewezen vertrokken de ballingen. Maar tot Sion zullen zij wederkeren met gejuich. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn. Jesaja ziet op de eeuwige gelukzaligheid die Gods kinderen wacht. Er komt een eind aan uw droefenis, kind des Heeren. De toegang tot die weg wordt niet bewaakt door cherubs met een vlammend zwaard. Er staan biddende ambassadeurs van God die zondaren bidden: "Laat u met God verzoenen!" Hoor Christus Zelf nodigen: "Ga in door de enge poort." Er is maar één Weg, er is maar één Deur! En omdat wij ons op die weg niet kunnen houden, houdt God ons erop.

Na de preek sprak ds. Van Ekeveld namens de Classis Utrecht in hartelijke en gevoelvolle woorden ds. Van der Net toe. Hij wenste zijn ambtsbroeder samen met zijn vrouw Gods zegen toe.

Namens kerkenraad en gemeente sprak de 2^e voorzitter, ouderling Van der Ent. Hij memoreerde de grote inzet in prediking en pastoraat, alsmede de zorg voor onze kinderen en jonge mensen. Er mag vrucht gezien worden op de prediking. Ook mev. Van der Net werd hartelijk dankgezegd. Staande werd ds. Van der Net toegezongen Psalm 134 : 3 en Psalm 150: 1 en 3, waarna ds. Van der Net de zegen op de gemeente legde.

J.H. Doeven, scriba

■ VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID 10 APRIL 2012 GOES

Voorafgaand aan de vergadering van de Particuliere Synode Zuid wordt op 18 april 2012 een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Yerseke, waarin ds. G.J.N. Moens, preses van de vorige Synode voorgaat. De tekst voor de prediking is Joh. 21:1-14: De openbaring van Christus aan de zee van Tiberias.

Namens de roepende kerk, de gemeente van Yerseke, opent ds. C. van Krimpen de vergadering met het laten zingen van Psalm 118:10 en 11. Hij leest Psalm 118 vanaf vers 19 en gaat daarna voor in gebed. Vervolgens spreekt hij een kort openingswoord naar aanleiding van de verzen 22 en 23 van de gelezen psalm.

Met meerderheid van stemmen wordt ds. G.J.N. Moens tot preses gekozen, ds. J. Schipper tot assessor-preses, ds. J.M.D. de Heer tot scriba, oud. S. Boogaard tot assessor-scriba en oud. L.J. Goud tot quaestor.

Namens de P.S. Zuid-West groet ds. M. Karens de vergadering en wenst haar Gods zegen toe. Ds. J.J. van Ekeveld doet dit namens de P.S. Noord-West en ds. C.A. van Dieren namens de P.S. Oost. Er is een verzoek ontvangen van de Raad van Advies van de SVRO, met een voorstel, om te komen tot een landelijke Raad van Advies van Sirjon, waarbij iedere classis bij de PS een lid ter benoeming voordraagt. De P.S. benoemt ouderling P. Velthove uit 's-Gravenpolder en ouderling L.W. van de Vreede uit Aagtekerke. De classis Tholen heeft wel enkele broeders benaderd, die echter afzagen van hun voordracht tot benoeming.

De Classicale Evangelisatie Commissie heeft de drie classes van de PS Zuid benaderd met de vraag of ze gezamenlijk garant willen staan voor een bedrag van € 26.000,- per jaar ten behoeve van de aankoop van een nieuw pand voor de evangelisatiepost Merksem. De drie classes hebben positief gereageerd, zodat de garantstelling wordt verleend.

Van de P.S. Oost is een brief ontvangen met het verzoek aan de P.S. Zuid om

op haar vergadering te spreken over de nood der tijden vanwege de vloedgolf van wereldgelijkvormigheid, die onze gemeenten binnenstroomt, en de wenselijkheid dat een kanselboodschap wordt opgesteld. In de bespreking wordt opgemerkt dat de nood van de kerk is dat er zo weinig uitgaat van Gods kinderen en dat de ambtsdragers vaak zo weinig uitstralen, met name ook naar onze jeugd toe. Een andere afgevaardigde wijst erop dat we de invloed van een kanselboodschap niet moeten overschatten. Het gevaar dreigt dat de gemeenten door een kanselboodschap met allerlei zaken worden overladen, terwijl ze de nood niet voelen. We zeggen altijd dat het Woord het moet doen. Laten we een duidelijke tekst nemen waarin ernstig gewaarschuwd wordt tegen wereldgelijkvormigheid. Verder wordt er opgemerkt dat we heden ten dage steeds meer te maken krijgen met kritiek van binnenuit. Komt er tegenwoordig niet steeds meer op tegen de leer die naar de godzaligheid is, zoals die in onze gemeenten altijd gebracht is? Is dat niet een van de meest verontrustende verschijnselen? De preses concludeert dat hetgeen naar voren is gebracht, zaken zijn waar gedurig op gewezen wordt en die ons met grote zorg moeten bezetten. Er is een brief ontvangen met als onderwerp: lokale woon-zorg-ontwikkelingen op Goeree-Overflakkee. Deze brief is geschreven door de tot de Gereformeerde Gemeenten behorende leden van deze werkgroep en geeft de stand van zaken van dit ogenblik weer. De bestuurders van Stichting Zorgverlening en Cedrah hebben op verzoek van de werkgroep oriënterende gesprekken gevoerd. Deze brief wordt voor kennisgeving aangenomen. Verder worden enkele rapporten besproken.

Eerst het rapport van de Stichting tot Hulpverlening der Gereformeerde Gemeenten in de P.S. Zuid. De vergadering gaat akkoord met de voorgestelde herbenoemingen van H.M. Koster, A.C. de Visser en S. Maljaars tot bestuursleden van de stichting. De begroting van de stichting over 2012 laat een tekort zien van € 50.800, de Stichting wil € 9.000 intèren op eigen reserves en vraagt de P.S. om een bijdrage van € 41.800.

Vervolgens geeft de preses het woord aan de pastoraal werker, ouderling G. van Veldhuisen. In het achterliggende jaar bedroeg zijn taak 5 dagdelen per week. Ongeveer 35 mensen zijn regelmatig door hem opgezocht. De intensiteit en de complexiteit van het werk neemt behoorlijk toe. Br. Van Veldhuisen dankt voor de betrokkenheid, die hij allerwegen mag ervaren en eindigt met de op-

roep van de apostel: Broeders, bidt voor ons. De preses zegt dat we allemaal veel van de problemen herkennen. Hij wenst ouderling Van Veldhuisen wijsheid en de nabijheid des Heeren toe in zijn werk. Van het werk dat verricht wordt door de werkgroep Bezoekers-vrijwilligers Shalom wordt met instemming en dank kennis genomen.

De quaestor geeft een toelichting op het financieel verslag 1 februari 2011 tot 1 februari 2012. We zijn bezig met de opbouw van een reservering, zodat een eventuele naheffing van de quaestor van de Generale Synode er niet toe leidt dat de classes extra moeten bijdragen. Voor a.s. begrotingsjaar wordt een bijdrage voorgesteld van € 3,25 per lid en dooplid. Als laatste rapport wordt het rapport van de Commissie Zorg besproken. In deze commissie is een tweetal vacatures: in de plaats van ds. G. Hoogerland, die een beroep heeft aangenomen naar Stolwijk, wordt benoemd ds. R.A.M. Visser te Terneuzen. In plaats van br. M. van den Berge, die jarenlang in de commissie heeft gezeten, wordt benoemd ouderling C.C. Wagemaker te Aagtekerke.

De bestuurder van de Stichting Zorgverlening, de heer C.W. Schot, geeft een overzicht van de stand van zaken. De samenwerking die er op dit moment is met Cedrah, de stichting die vergelijkbare werkzaamheden verricht in de P.S. Zuid-West en P.S. Noord-West, zal in de toekomst intensiever worden. Het doel is het borgen van de continuïteit van de identiteitsgebonden ouderenzorg in het werkgebied van deze instellingen. Om de continuïteit te borgen is een krachtenbundeling nodig. Zelfstandig blijven leidt tot toenemen van risico's en verlies van kwaliteit. Intensievere samenwerking met lokale partijen leidt tot verwatering van de identiteit. De conclusie is dat samenwerking tussen Cedrah en Stichting Zorgverlening één van de weinige opties is die leidt tot en continuïteit en tot behoud van identiteitsgebonden ouderenzorg.

Ds. Bakker, voorzitter van de Commissie Zorg, stelt dat het eigene van de identiteit als instellingen van de Gereformeerde Gemeenten niet ter discussie staat en dat de ambtelijke binding met onze tehuizen, zoals die er nu is, gehandhaafd blijft.

De preses sluit hierop aan. De band die we hebben, is uniek. Dat willen we beslist zo houden. Hij onderstreept de eisen die de Commissie Zorg reeds heeft geformuleerd.

De bestuurder zelf geeft aan dat het bestaansrecht van Stichting Zorgverlening voor hem staat of valt met de nauwe betrokkenheid van de kerkelijke achterban.

Dat wil hij graag vasthouden. Tegelijkertijd is hij als bestuurder verantwoordelijk voor de continuïteit en kwaliteit van de besteding van publieke gelden die bestemd zijn voor de ouderenzorg.

In het rapport van de Commissie Zorg wordt ook verslag gedaan van de Stichting Steunfonds. Ouderling J. Bosman, voorzitter van de Stichting Steunfonds, geeft eerst een toelichting. Er is sprake van wijziging van de statuten. Het bestuur is teruggekomen van het oorspronkelijke plan om de statuten zodanig te wijzigen dat de doelgroep verbreed en het werkgebied uitgebreid zou worden. De wijziging om de Raad van Toezicht op te heffen en zijn taak te laten uitvoeren door (een commissie uit) de Stichtingsraad, blijft wel staan.

Een afgevaardigde stelt voor om een commissie te benoemen die een visie moet ontwikkelen wat betreft de positie van het Steunfonds in de komende tijd. We zijn toe aan een herbezinning van de taak van Steunfonds en de relatie met de Stichting Zorgverlening. Volgens de voorzitter van Steunfonds is de Stichting zelf bezig met een herbezinning; er is bovendien voldoende financiële en juridische kennis in het bestuur aanwezig om dit zelf te kunnen doen. De preses spreekt zijn waardering uit voor het werk dat gedaan mag worden en wenst alle betrokkenen Gods zegen toe.

Bij de deputaten D.K.O. zijn enkele vacatures. Op voorstel van het moderamen keurt de synode de volgende benoemingen goed:

Deputaten art. 48 D.K.O.: primi: ds. C. van Krimpen, ds. G.J.N. Moens, ds. J. Schipper en ds. C.G. Vreugdenhil. Secundi: ds. J.M.D. de Heer, ds. C.J. Meeuse, ds. S. Maljaars en ds. R.A.M. Visser.

Deputaten art. 49 D.K.O.: primi: ds. J.M.D. de Heer, ds. C.J. Meeuse, ds. G.J.N. Moens en ds. J. Schipper. Secundi: ds. D.W. Tuinier, ds. E. Bakker, ds. J.J. Tanis en (met ingang van de bevestiging op 19 juni) ds. C. Sonneveld.

De gemeente van Terneuzen wordt aangewezen om de volgende P.S. samen te roepen. Als datum wordt vastgesteld donderdag 11 april 2013. De avond vóór de synodevergadering zal de een bidstond gehouden worden te Terneuzen. De vergadering van de synode zal gehouden worden te Goes.

De preses dankt alle afgevaardigden en deputaten voor hun inbreng. Hij wenst ds. Hakvoort en ds. Hoogerland sterkte en Gods zegen toe bij hun vertrek uit onze P.S. Hij verzoekt ds. Schipper te eindigen. Deze voldoet hieraan door te laten zingen Ps. 32:4 en gebed.

S. Boogaard, assessor-scriba

■ THEMA-AVOND VAN DE CGO IN GOUDA

Donderdag 7 juni wordt in Gouda de jaarlijkse thema-avond van de CGO gehouden.

Ook u/jij bent hartelijk welkom in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b. Aanvang: 19.30 uur.

Thema: **Beproeving, winst of verlies?** Inleider: ds. W. Harinck.

Forum o.l.v. J.H. Mauritz, m.m.v. ds. J.J. van Ekeveld. Er is op deze avond informatie over de cursus beschikbaar. Iedereen is hartelijk welkom!

■ "IN VERBINDING" - JEUGDWERK DAG 1 JUNI 2012

De Jeugdbond organiseert op **zaterdag 1 juni** een nieuwe jeugdwerkdag voor alle betrokkenen bij het jeugdwerk. Met een uniek programma dat speciaal op vrijwilligers is afgestemd, willen we vrijwilligers en andere betrokkenen graag écht ontmoeten en motiveren, waarderen en inspireren. M.m.v. ds. W. Visscher, ds. G.W.S. Mulder en enkele jeugdwerkadviseurs.

Locatie: gebouw Wartburg College, locatie Guido de Brès

Tijd: 16.30-22.00 uur. Inloop is continu mogelijk. Aanmelden en meer info via: www.jbagg.nl/inverbinding.

■ ZANGAVOND IN VEENENDAAL

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 26 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, m.m.v. het mannenkoor "Jeduthun" en het gemengd koor "Met hart en stem". Orgel: Arie Kortleven en Jan Hendrik van Schothorst.

■ VERKOPINGEN/MARKTEN

Alblasserdam

Actiemarkt op **zaterdag 2 juni**, van 9.30-15.00 uur, op het terrein van Abr. de Haan, Edisonweg 37, Alblasserdam. Ook zijn er activiteiten voor de kinderen en kunt u luisteren naar het jongerenkoor 'Chaverim'. De opbrengst is voor bouwkas Geref. Gemeente, aldaar. Voor meer informatie: www.actiemarktalblasserdam.nl

Nijkerk

Activiteitendag (ook voor jongeren en

kinderen) met verkoping, te organiseren door de jeugdverenigingen van de Geref. Gemeente te Nijkerk, op **zaterdag 2 juni**, van 9.00-14.00 uur. Veiling: om 13.00 uur. Locatie: in en om het kerkgebouw van die gemeente, Bagijnenstraat 3. De opbrengst is voor bouwfonds kerk.

Oud-Beijerland

Verkoping met rommelmarkt op **zaterdag 2 juni**, van 9.00-14.30 uur, op het plein van de Bethábarakerk, Jan Lievenslaan 12, Oud-Beijerland een verkoping te houden. De kinderen kunnen allerlei spelletjes doen.

Waarde

Actiemarkt (tevens rommelmarkt en opbodverkoping) op **zaterdag 2 juni** van 9.30-16.00 uur, in de loods en op het terrein van de fam. D.A. Goud, Weelweg 10e te Waarde. Ook zijn er activiteiten voor de kinderen en de jeugd. De opbrengst is voor aflossing kerkbouwschuld van de plaatselijke Geref. Gemeente.

■ VERKOOPDAG & FIETSTOCHTEN TE WAARDENBURG (e.o.)

Verkoopdag (met activiteiten voor de kinderen) op **zaterdag 2 juni**, van 9.00-15.00 uur, op de locatie 2^e Tieflaarsestraat 3a te Neerijnen.

Fietstochten (circa 25 of 40 km) met startpunt op genoemde datum en plaats. Start tussen 9.00 en 14.00 uur. Reserveren van elektrische fietsen mogelijk tot uiterlijk vrijdag 1 juni bij

Kock Tweewielers,

tel. 0418-652886,

e-mail: dekocktweewielers@wanadoo.nl

Evt. lunchpakket te verkrijgen.

Voor vragen: tel. 0418- 651092,

b.g.g. 06-10420100

■ FIETSTOCHTEN DOOR LAND VAN HEUSDEN EN ALTENA

Fietstocht (35 of 46 km) op **zaterdag 2 juni** door het land van Heusden en Altena, te organiseren door de zendingscommissie van Werkendam. Startplaats Leemanstraat, Werkendam (vanaf A27 aangegeven). Vertrektijd tussen 9.00 en 11.00 uur.

Oud-zendingswerker dhr. Nijse zal een presentatie geven over Guinee.

Spelletjes voor kinderen.

Deelnamekosten: € 3,50 p.p., kinderen onder 12 jr. € 2,50, max. € 15,- per gezin. Fietshuur mogelijk. Voor meer info: tel. 0183-502509.

■ VOORTGANG NOODHULP OOST-AFRIKA (4)

Het is nu bijna een jaar geleden dat er berichten kwamen waarin de dreiging van een grote hongersnood in de Hoorn van Afrika werd aangegeven. Bijzondere Noden mocht vele giften, klein en groot ontvangen via collecten, giften en donaties van andere kerkverbanden. Na de Heere zeggen we u hartelijk dank voor de grote offervaardigheid. In totaal heeft het deputaatschap bijna € 2 miljoen ontvangen, waaronder een bijdrage van € 275.000,- van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en € 170.000,- van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

In totaal zijn zes projecten goedgekeurd, waarbij de bijdrage van Bijzondere Noden € 1.775.000,- is. Het grootste deel van deze projecten zal naar verwachting eind 2012 of begin 2013 voltooid zijn, zodat deze noodhulpprojecten in relatief korte tijd afgerond zijn. Hieruit blijkt dat hulp bij hongersnood in kortere tijd gegeven kan worden, dan bijvoorbeeld bij aardbevingen of overstromingen. Op zich is dat logisch omdat honger snel opgepakt moet worden en bij het herstellen van schade veel meer factoren een rol spelen.

De noodhulp wordt gegeven in Kenia, Ethiopië en Somalië, waardoor de meest getroffen landen in de Hoorn van Afrika zijn bereikt. Naast voedselhulp wordt ook hulp gegeven om kinderen in de opvangkampen naar school te krijgen en worden maatregelen genomen om de nieuwe oogst te verbeteren. Bij alle projecten is het voorkomen van honger in de toekomst een belangrijk aandachtspunt. In het algemeen verloopt de voortgang voorspoedig, maar door veiligheidsproblemen ondervindt men ook vertraging, wat helaas niet altijd te voorkomen is.

Het past ons de Heere te erkennen voor de mogelijkheden die ons gegeven zijn om hulp te geven met de vele ontvangen middelen. We bevelen de getroffenen en de hulpverleners nogmaals in uw gebeden aan, opdat de Heere ook door deze hongersnood Zijn Koninkrijk zal bouwen.

L. van der Maas, algemeen secretaris

■ KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

* Op vrijdag 27 april jl. heeft de burgemeester van Dordrecht in de Grote Kerk aan oud-ouderling Everse - voor hem totaal onverwachts - een koninklijke

onderscheiding uitgereikt namens Hare Majesteit de Koningin. Hem werden de versierselen opgespeld als lid in de Orde van Oranje-Nassau.

In zijn toespraak noemde de burgemeester dat dhr. Everse 32 jaar actief was binnen onze gemeente, waar hij functies als diaken (1 jaar), ouderling (31 jaar) en scriba (17 jaar) bekleedde. Ruim 13 jaar fungeerde hij ook als scriba van de Clasis Dordrecht en hij verrichtte tevens pastoraal werk in de zorgcentra 'Vreedonk' te Dordrecht en 'Nebo' te Zwijndrecht. Hij was als bestuurslid gedurende 9 jaar nauw betrokken bij het toenmalige schippersinternaat 'Eben-Haëzer'.

Na de bijeenkomst in de Grote Kerk was er een samenzijn met lunch in de Julianakerk met familie, vrienden, kerkenraadsleden en bekenden. Dhr. Everse reageerde daarbij verwonderd en gaf aan dat hij alleen zijn plicht had gedaan. Hij eindigde met het uitspreken van dank aan de Heere. De preses van de kerkenraad, ouderling Lambregts sloot de bijeenkomst af en noemde daarbij: God is aller hulde waard.

De kerkenraad gunt hem de onderscheiding van harte. De Heere zij de lof van nu aan tot in der eeuwigheid.

Kerkenraad Geref. Gemeente Dordrecht

* Op vrijdag 27 april j.l. ontving de heer J. M. Roeleveld, lid van onze gemeente, een koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester C. J. Lamers. Dhr. Roeleveld heeft zich vele jaren ingezet op het terrein van de politiek, welzijn, fotografie en geluid- en beeldregistratie. Hij heeft zich bestuurlijk en uitvoerend ingezet voor de NPV, afd. Houten, de SGP, de stichting Dia Toon, het E-team en de Rotaryclub Houten. Vanaf 1986 heeft hij voor de SGP deel uitgemaakt van o.a. de gemeenteraad van Houten en van diverse raadscommissies van de gemeente Houten. De Koningin benoemde hem tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. We feliciteren dhr. Roeleveld van harte met deze koninklijke onderscheiding en wensen hem in het toekomstige de zegen van de Koning der koningen toe.

Kerkenraad Geref. Gemeente Houten

* Op vrijdag 27 april j.l. ontvingen zowel ouderling G. de Waard als ouderling J.M. van Wijk een koninklijke onderscheiding uit handen van de Rhenense burgemeester J.H.A. van Oostrum. Zij zijn beiden benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Ouderling G. de Waard dient ruim 25 jaar

onze gemeente als ouderling op de voor hem kenmerkende betrokken, integere en accurate wijze. Tevens is hij binnen onze gemeente promotor van vrijwilligerswerk waaraan hijzelf ook zijn bijdrage levert. Als voorzitter van de bouwcommissie is hij betrokken geweest bij de nieuwbouw en uitbreiding van ons kerkgebouw.

Ouderling J.M. van Wijk is vanaf 1979 ouderling van onze gemeente; tevens is hij betrokken bij het geven van catechetisch onderwijs aan de jeugd van de gemeente, die hij een warm hart toedraagt. Hij doet dat op de voor hem kenmerkende betrokken en bewogen wijze. Vanaf 1998 tot juli 2011 is hij scriba van de gemeente geweest.

Namens de gemeente feliciteren we de gedecoreerden van harte met hun onderscheiding. Moge de Heere hen bei-

den geven het loon van een getrouwe dienstknecht, niet uit verdienste, maar alleen uit vrije genade (Ps 115:1).

Kerkenraad Geref. Gemeente Rhenen

* Vrijdag 27 april ontving ons gemeentelid, de heer H.A.W. Bouman, Hoogeweg 13, 7951 DV te Staphorst, namens Hare Majesteit koningin Beatrix, uit handen van de Staphorster burgemeester J.D. Alssema, een koninklijke onderscheiding. Dit als waardering voor het vele vrijwilligerswerk dat hij heeft gedaan en nog mag verrichten. Bij onze felicitatie hiermee voegen we de wens dat ware ootmoed het hart mag vervullen, want: "Wat heb ik, dat ik niet ontvangen heb?"

Kerkenraad Geref. Gemeente Zwolle

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 27 MEI 2012 EERSTE PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 9.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 15.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 ds. A.B. van der Heiden en 18.00 uur ds. J. Driessen; Berkenwoude 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 10.00 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Borssele 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Drachten 19.00 uur stud. J. van Laar; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 (H.D.) en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.15 uur ds. R. Kattemberg; Enkhuzen 9.30 en 16.00 uur ds.

G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 9.30 uur ds. J. Karels en 15.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Goudswaard 15.00 uur ds. G. Pater; 's-Gravenhage 10.00 en 16.00 uur stud. A.T. Huijser; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 10.00 en 16.00 uur stud. J. van Laar; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur stud. S.W. Janse; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. E. Hakvoort; Hoogvliet 19.00 uur (openb.bel.) ds. L. Terlouw; Houten 11.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. A.J. Gunst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kat-

tenberg; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 18.30 uur (openb.bel.) ds. J. van Rijswijk; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 19.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. S.W. Janse; Nijkerk 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 18.30 uur ds. A. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30 uur ds. J. Schipper; Poederrijen 14.30 uur (openb. bel.) ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puttershoek 14.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. W. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur (H.D.) ds. M. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur stud. A.T. Huijser; Sint Annaland 14.30 uur (openb.bel.) ds. E. Bakker; Sliedrecht 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. P. Mulder; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 17.00 uur ds. J.J. Tanis; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 18.30 uur ds. C. Harinck; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Veenendaal 15.30 uur ds. A. Verschuure; Vlaardingen 10.00 uur ds. J. Driessen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Woerden 15.30 uur ds. B. Labee; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 16.30 uur ds. H. Paul; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ MAANDAG 28 MEI 2012 TWEDE PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 uur (openb.bel.) ds. D.W. Tuinier; Aalst 11.15 uur ds. M. Mondria; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Barendrecht 9.00 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. G. Bredeweg; Benthuizen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden (Tweede Pinksterdag); Boskoop 11.00 uur stud. S.W. Janse; Brakel 11.00 uur ds. B. Labee; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 9.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. P. Blok; Drachten 9.30 uur stud. J. van Laar; Ede (Verl. Maanderweg 33) 9.30 uur (openb.bel.) ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 uur (openb.bel.) ds. G. van Manen; Emmeloord 11.00 uur ds. R. Kattenberg; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Gouda 9.30 uur (openb.bel.) ds. G. Clements; 's-Gravenhage 9.30 uur zie Scheveningen; 's-Gravenpolder 9.30 uur (openb.bel.) ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur ds. W. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M. Joosse; Houten 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Kapelle-Biezeling 10.00 uur (openb.bel.) ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Klaaswaal 9.30 uur (openb.bel.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur (openb.bel.) ds. G. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 uur ds. C. Neele; Meliskerke 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 19.30 uur (openb.bel.) ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.30 uur ds. J. van Belzen; Moerkapelle 9.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 uur (openb.bel.) ds. A. Vermeij; Nijkerk 9.30 uur ds. J.M. Kleppe; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Opheusden 11.00 uur ds. F. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. G. Pater; Rhenen 9.00 uur (openb.bel.) ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 11.15 uur ds. L. Terlouw; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. J. Karels; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 11.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 11.15 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 9.30 uur ds. H. Paul; Scherpenisse 9.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur (openb.bel.) ds. A. Verschuure;

Scheveningen 9.30 uur ds. J. Driessen; Sliedrecht 11.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Soest 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Stolwijk 9.00 uur stud. S.W. Janse; Terneuzen 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde- De Vecht 9.30 uur (openb.bel.) ds. K. Boeder; Tholen 19.30 uur ds. J. Schipper; Tricht-Geldermalsen 9.00 uur ds. B. Labee; Uddel 10.00 uur ds. C. Hogchem; Urk 10.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Vlissingen 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waardenburg 9.00 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur stud. A.T. Huijser; Werkendam 9.30 uur (openb. bel.) ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Woerden 9.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zeist 10.00 uur (openb.bel.) ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 11.15 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 29 MEI 2012

Borssele 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nisse 19.30 uur ds. M. Mondria; Oude-Tonge 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

■ WOENSDAG 30 MEI 2012

Drachten 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. van Belzen; Eindhoven 19.30 uur ds. W.J. Karels; Meeuwen 19.30 uur (openb.bel.) ds. M. Karens; Nieuwdorp 19.30 uur ds. A. Verschuure; Rijssen-Zuid 19.30 uur (uitzendingsdienst) ds. A. Schreuder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur (afscheidsdienst) ds. B. Labee; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G. Beens.

■ DONDERDAG 31 MEI 2012

Amersfoort 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Enter 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Leerdam 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Melissant 14.45 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; Oosterland 19.30 uur ds. M. Mondria; Ouddorp 19.30 uur ds. L. Terlouw; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 19.30 uur (openb.bel.) ds. M. Karens; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Waarde 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

■ VRIJDAG 1 JUNI 2012

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Dirksland 14.30 uur (huw. bev.) ds. J. Schipper; Groningen 14.30 uur (huw.bev.) ds. R. Kattenberg; Kootwijkerbroek 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. Beens.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 27 MEI 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. v.d. Breevaart; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Em-

men (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ MAANDAG 28 MEI 2012

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.



Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

Ommen te huur vakantiewoning
6 pers. in bosrijke omgeving
www.boomblauwtje.nl

In ons **4k appartement in Utrecht**
zijn 2 gemeubileerde en gestoffeerde kamers van resp. 12 m² en 19 m² te huur voor meisje. Zeer gunstig gelegen t.o.v. trein en bus. Koop van appartement is ook mogelijk.
E-mail with@solcon.nl
tel. 0343-512425

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begrafenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)
0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

ADVERTENTIES

Sfeervolle twee onder een kap
woning in **Sliedrecht**
Vraagprijs: € 175.000
www.stationsweg146.nl

Ontdek **De NIEUWE Verrassing**
op Texel. Zoek en boek via
www.deverrassing.nl of
bel 0222 31 89 06. Introductie-
prijzen 2012 **vanaf 75 euro!**

NIEUWE CD

Der blijde harp geheimen openbaren



Massale Samenzang
Adullamkerk Barneveld-Zuid
Organist: Pieter Heykoop

Bestelde / alsnog aan te schaffen CD's
kunnen afgehaald worden
DV Zaterdag 2 juni
tussen 10.00 - 13.00 uur
in de Adullamkerk te Barneveld-Zuid
Betaalmogelijkheid: pinnen / contant / factuur
(Niet opgehaalde bestellingen worden alsnog verzonden.)

Tevens hoopt Pieter Heykoop om 11.30 uur
te improviseren over 2 Psalmen op het kerkorgel.
Complete collectie CD's & Bladmuziek aanwezig.

info@pieterheykoop.nl
www.pieterheykoop.nl



TE KOOP

Geldermalsen | €229.000,-

Zeer goed onderhouden middenwoning in een rustige en kindvriendelijke woonwijk aan de rand van Geldermalsen. Dichtbij kerken en school. De uitgeb. woning telt 5 slaapkamers, 1 werk-/studiekamer en 2 badkamers w.v. 1 op de beg. grond met aangr. sl.kmr., geschikt voor invalide of senioren. De woonkamer is licht en ruim, v.v. laminaatvloer. Half open mooie keukens, kleur wit v.v. apparatuur. Inhoud: 375 m³, woonoppervl. 140 m², perceelgrootte 154 m². Tuinligging op het zuiden. De woning kan ook gehuurd worden.

Info: Van Kessel&Van Gellicum Makelaars.
Kijk op www.vkvg.nl

AANBIEDING

Mei / Juni € 275.00 All-in p/w
tel 0548-512790 of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

Auto's te huur in Chilliwack BC,
Canada. Bel 001-604-799-7607
of email naar
ScenicRentalBC@gmail.com.



VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdinsten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

HARKES
Begrafenis

Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Te huur: Ruime vakantiewoning in **ZOUTELANDE**, dicht bij strand. Voor- en naseizoen 55+korting. Wegens annulering wk 28 nog vrij! Tel. 0118-581664

WELKOM OP DE CGO

Weleens gedacht aan een toerustingscursus?

Welke vakken? Bijbelkunde, Dogmatiek, Ethiek, Kerkelijke oriëntatie, Kerkgeschiedenis, Bijbelse oudheidkunde, Sekten en stromingen en Apologetiek

Inhoud vakken: Informatie op website.

Waar?

Op zaterdagochtend in Goes, Dordrecht, Gouda, Amersfoort, Kampen en Rijssen.

Op donderdagavond in Gouda.

Info:

www.cgo.nu

Directeur: jh.mauritz@cgo.nu

Voorlichter: voorlichting@cgo.nu



CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

begravenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.

Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.



P.N. den Hollander

T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Begravenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begravenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: D. Brugmans, tel. 06-22838436
Sliedrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle uitvaart is onze zorg



Het Woord terug naar het volk van Israël

De vraag naar Bijbels in Israël blijft onverminderd groot

Er is ook grote behoefte aan gereformeerde lectuur in het Hebreeuws juist nu Israël overspoeld wordt met materiaal uit Pinkster- en Charismatische kringen.

Er zijn momenteel diverse projecten.

Er kan veel gebeuren als er meer geld komt. Helpt u mee zodat Israël meer goede uitleggers krijgt?



Rek.nr. 4618 63 723

t.n.v. Deputaatschap voor Israël
Postbus 400, 3340 AK Woerden
Tel.: 0348 489 929
E-mail: info@boardforisrael.nl

Bel of mail ons voor een actuele presentatie over het werk

• Evangelieverkondiging • Lectuurwerk • Diaconale hulpverlening

Vakantie Nunspeet:
te huur tussenwoning max 6 pers.
wk 30 en 31 Tel. 06-4005423

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

Te huur in **Stroe** grote 10-12 pers.
luke vakantiewoning. Gezellig
aangekleed, wilt u ook eens heerlijk
uitrusten? Nog enkele weken vrij.
Meer info tel. 0342-440505

Begravenisonderneming
De Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van begravenissen.*

*Met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.*

Wij verzorgen alleen begravenissen, door het gehele
land, en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardenburg	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

www.begravenisondernemingdejongh.nl

ZOJUIST VERSCHENEN

KEES JANSE

Bewogen pioniers

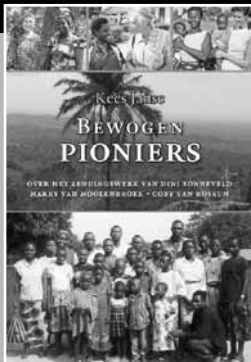
Over het zendingswerk van Dini Sonneveld,
Marry van Moolenbroek en Coby van Rossum.

Dwars door alles heen getuigen de levens van
deze zendingszusters ervan dat Gods kracht in
zwakheid wordt volbracht.

224 blz. geb.

33124525

19,⁹⁰



DS. P. VAN RUITENBURG

Uitgestort

Het deeltje over Pinksteren in de serie *Heilsfeiten*.
Het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest
is niet tegen te houden. Hij doet wonderen, breekt
weerstand en maakt doden levend.

Andere delen uit de serie zijn ook leverbaar.

157 blz. geb.

33124556

9,⁹⁰



THOMAS SHEPARD

De gezonde gelovige

Over de evangelische bekering

'Ik ben gekomen om zalig te maken wat verloren
was.' Deze woorden van Christus vormen de
gouden draad in dit boek.

272 blz. geb.

33124488

24,⁹⁰



ERIK-JAN VERBRUGGEN

Liefde

Serie Thema's voor tieners

Vanuit Gods Woord en vanuit de praktijk wor-
den tieners gestimuleerd om op seksueel ge-
bied te leven in afhankelijkheid van de Heere.

96 blz. geb.

33124204

9,⁹⁰



AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Den Hertog uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten

Tel. (030) 637 34 34
Fax (030) 634 66 88

E-mail: boeken@hertog.nl
www.hertog.nl

1912 / 2012
100 jaar actief
in boeken

Een economisch welvend China?
Ja zeker, maar... voorgangers hebben
het erg moeilijk!

Maakt u hun studie mogelijk?

Stort uw bijdrage op
rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

Stichting China
Veenendaal

Ambtskleding
2- of 3-delige kostuums, preekjassen
overhemden, dassen, hoeden

Trouwkostuums
jacquets, gilets, schoenen,
accessoires

Geerts
herenkleding Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99

Orgelcentrum HET BINNENVELD

In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
VIVACE
CONTENT



Onze showroom is geopend op afspraak.

Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl



GERT JAN
KREIJKES
uitvaartverzorging

dienstbaar in vertrouwen

*ongeacht uw verzekering
verzorgen wij begrafenissen in Rijssen en omstreken*

G.J. Kreijkes

G. Pluimers

Piet Heinstraat 26
7461 EZ Rijssen

De Steege 1
7462 VA Rijssen

Tel. 06-51911174
Tel. 0548-520159

Tel 06-15683351
Tel. 0548-515946

www.gertjankreijkes.nl

Kreijkes Vakantie Idee!

Een greep uit ons ruime aanbod:

Bijbelsereizen

In het spoor van de Exodus

Egypte & Jordanië

Vertrek: DV 3 september

13 daagse vliegreis v.a. € 1555,-

Israël 6 dagen

Reisleider: M. Timmerman

Vertrek: DV 15 oktober

6 daagse vliegreis v.a. € 995,-



Jong & 30+

Karpathos

O.l.v.: Teun Tanis

Vertrek: DV 12 juli (Jong) & 2 aug (30+)

8 daagse vliegreis v.a. € 775,-

In het spoor van de
Bijbelsmokkelaars

O.l.v.: G.J. Aversch (30+)

Vertrek: DV 13 juli (30+) & 27 juli (Jong)

8 daagse treinreis v.a. € 625,-



Gezinsparken

Vakantiepark Zutendaal

Kerkdiensten: Evang. Van de Breevaart

Periode: DV 13 juli t/m 10 augustus

v.a. € 175,- per week

Vakantiepark Waldbrunn

Gastechtpaar: Fam. 't Hart

Periode: DV 21 juli t/m 18 augustus

v.a. € 497,- per week



t 0548-514 188
www.kreijkes.nl

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Begravenisonderneming
De Kloe

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begravenisondernemingdekloe.nl

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

**PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER**

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-
out • depressie • faalangst •
fobie • gedragsproblemen •
identiteitsproblemen • licha-
melijke spanningsklachten •
negatief zelfbeeld • onzeker-
heid • opvoedingsproblemen
• paniek • piekeren • PDD-
NOS • relatieproblemen •
slaapproblemen • somber-
heid • spanning • stress •
syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg
11

BARNEVELD
Wilhelminastraat
14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

RST
Zorgverleners

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen
vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met
een reformatorische identiteit, dat is
een vertrouwd idee. Meer informatie?
www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke
hulp en verpleging & verzorging**

**Reformatorische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelij, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek
(zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:
078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

0182-35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

In alle rust, betrokken, zorgzaam...

Want iedere begravenis is een persoonlijk afscheid!
www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

**WAT GA JIJ DOEN IN
DE ZOMERVAKANTIE?**

Ga je hele dagen uitslapen en misschien een weekendje naar je tante?
Of wil jij geld verdienen met een leuke, sociale job en tegelijkertijd
werkervaring opdoen? Agathos Thuiszorg zoekt vakantiekrachten in
alle regio's waar ze werkzaam is.

- Huishoudelijke hulp
- Verzorgende
- Verpleegkundige

Kijk voor al onze vacatures, meer informatie, functie-eisen en de uit-
gebreide vacaturetekst op www.agathos-thuiszorg.nl of bel: (010) 2640777.

Agathos Thuiszorg is onderdeel van **Life zorggroep**

Agathos THUISZORG EEN WERKGEVER DIE BIJ JOU PAST.

**Orgelcentrum
ANDANTE**

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions

In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavar)

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal Oranjestraat 6, Rijssen
T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl T. 0548 - 51 58 66